

Dienos Klausimai ir Dar Šis-Tas

Aukštieji Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinti Komiteto pareigūnai prelatas Mykolas Krupavičius ir Vaclovas Sidzikauskas gegužės 25-tą lėktuvu išskrido atgal Europon. Jie sutrumpino savo maršrutą, kad galėtų greičiau sugrįžti ir įteikti keturių didžiųjų valstybių užsienių reikalų ministerių konferencijai memorandumą Lietuvos reikalais. Konferencija prasidėjo gegužės 23-ą Paryžiuje. Jei ši konferencija eis sklandžiai, tai gali iškilti ir pastovių Vokietijos ir jos kaimynų sienų nustatymo klausimas. Mūsų vadai turi budėti ir reaguoti, kad Lietuva nebūtų nustumta į užpečkį ir kad nebūtų patenkinti Stalino ir jo gengsterių apetitai.

Išlydint prelatą M. Krupavičių Europon, gegužės 23, vakare New Yorker viešbučio patalpose, New York'e, įvyko svarbus katalikų veikėjų susirinkimas, kurį susaukė Katalikų Federacijos centro valdybos pareigūnai. Šiame susirinkime atsiveikimo kalbą pasakė prelatas M. Krupavičius, taipgi kalbėjo J. E. vyskupas V. Brizgys, Katalikų Federacijos centro pareigūnai ir kiti žymūs veikėjai. Gegužės 24-tą Didžiojo New York'o Lietuvių Taryba VLIK'o pareigūnams prelatui M. Krupavičiui ir V. Sidzikauskui surengė dideles išleistuvių prakalbas Apiešimo parapijos svetainėje, Brooklyn'e. Čia VLIK'o pareigūnai pasakė atsiveikimo žodį, padėjo Amerikos lietuviams už nuosirdų priėmimą ir už didelę paramą Lietuvos nepriklausomybės atkovojimui.

Kadangi vakarų Vokietijoje lietuvių tremtinių skaičiai labai greitai tįrsta, tai darosi aktualus VLIK'o centro vietovės klausimas. Grįžus vyriausiesiems VLIK'o pareigūnams iš Amerikos, šis klausimas bus sprendžiamas. Manoma, kad ir toliau VLIK'o centras pasiliks bet kuriaime Vokietijos centre. O jei Vokietijos teritorijoje pasiliktų sąlygos bus nepalankios, tai numatomas Paryžius ar Londonas. Nežiūrint kur susikoncentruos VLIK'o centras, akcija dėl Lietuvos nepriklausomybės atgavimo turės eiti be paliovos. Ta akcija ateltyje turės eiti sustiprintu tempu. Vakaru demokratijoms griežčiau ir griežčiau priesinančiam Stalino ir jo gengsės politikai darosi palankesnės sąlygos lietuviams ir kitų pavergtų tautų vadovyboms organizuotis ir išvystyti tvirtesnę akciją. Mes, Amerikos lietuviai, tą akciją remsimė iki kruvini raudonųjų maskolių pančiai nenukris nuo mūsų senosios, tėvynės Lietuvos.

Gegužės 18-tą Ispanijos generalisimas Francisco Franco šalies parlamente pasakė didelę kalbą. Franco teisingai nusiskundė kreiva demokratijų taktika. Demokratijos toleruoja kruviną Stalino agresiją, Sovietų Rusijos atstovus išleidžia ir toleruoja Jungtinėse Tautose ir kitose tarptautinėse sueigose. Tuo tarpu Ispanija, kuri jokių agresyvių tikslų neturi, yra ignoruojama ir prieš ją taikomos įvairios sankcijos ir restrikcijos. Anot Franco, dėl vakarinių demokratijų nuolaidų didesnė pusė Europos pateko Sovietų Rusijos kontrolei. Franco pasakęs karių žodžių demokratijoms kvietė jas kovoti už teisingumą, moraliskumą ir teisėtumą. Išties, sunku suprasti, kodėl demokratijos taip elgiasi. Franco, kuris išgelbėjo Ispaniją nuo bolševikų, daug pasidarbo ir vakarų demokratijoms. Jei bolševikai būtų įsitiprinę Ispanijoje, šiandien visa Europa būtų po Kremliaus kontrole.

CONNECTICUT VALSTIJOS TRIJŲ APSKRIČIŲ GEGUŽINĖ

Rengia Moterų Sąjungos, Darbininkų Sąjungos ir Lietuvių Romos Katalikų Susivienymo Amerikoj Conn. valstijos apskritis. Įvyks sekmadienį, birželio-June 19, 1949, Sea Cliff Inn, Morris Cove, Conn.

Šilto pavasario ir vasarėlės gamta kiekvieną vilioja pasigerėti jos grožiu ir pakvėpuoti tyru oru, pasikaitinti saulutėje ir užmiršti visus šalios žiemos vargalius. Sea Cliff Inn yra viena iš gražiųjų vasarviečių, kur galima maloniai ir patogiai pasinaudoti visais gamtos gražumais bei patogumais, kaip tai pasimaudyti ir pasikaitinti saulutėje gražiame smiltynė. Šokiama salė randasi ant marių krantelio, kur visi jauni ir seni galės pašokti prie žaunaus orkestro muzikos.

Dėl pasivaikinimo yra puošnus viešbutis, kurį savininkai ponai Norkūnai paves tą dieną gegužinės viešnioms ir svečiams. Šeimininkės jau iš kalno ruošiasi, kad visiems patarnauti su skaniu "kugeliu" ir "balandėliais". Nagi, ir šeimininkai sako nepasi-

duosią—turės alučių ir midučio. Šiai gegužinei yra ruošiamas graži programa. Jau yra užkviesti visi šios valstijos parapijų chorai dalyvauti ir išpildyti dainų programą. Taipgi bus kalbų ir kitokių pamarginimų. Kadangi tą pačią dieną bus "Tėvų Diena", tai kviečiam visus sunus ir dukreles atsivesti savo tėvelius į šią gegužinę, kur jie tinkamai bus pagerbti.

Kviečiame iš anksto visus ruošintis į šią gegužinę.

Rengimo Komisija

Okupuotoje Lietuvoje mišku ūkio ministeris yra Alg. Matulionis, pavaduotojas Gugninas. Nutarta šiemet apsidinti 15,000 ha ploto, arba pusantro karto daugiau, negu praėjusiais metais (Tiesa 1944. 3. 22).

Amarillo, Texas.—Gegužės 16 d. Amarillo mieste ir apylinkėse dėl audrų žuvo 4 gyventojai: virš 60sužestų. Materialiai nuostoliai irgi dideli.

Mobilizuokimės po LRKSA Vėliava Religinei ir Tautinei Akcijai!

Puikioje salėje sėdžiu sužadėtas didžiulio orkestro grojama simfonija ir žiūriu, kaip visi sutartinai klauso dirigento. Kas įvyktų, jei kiekvienas jų griežtų savotiškai tai, kas jam patinka? Vietoje žavios muzikos turėtume triukšmą. Ir pavienio muzikanto pastangos ar galėtų lygintis orkestrui?

Klausau sauniai giedančio choro giesmių ir maštau, kaip vienas nedrausmingas išsiskiria balsas skaudžiai paliestų visą choro grupę.

Dvasios akimis matau laivyną plaukiantį per jūrą į kovą su priešu. Ir galvoju sau, kas įvyktų, jei kiekvieno laivo kapitonas nepaisytų kaimyno ir linkmės, arba jeigu laive ne viskas būtų tvarkoje? O visgi kiekvienas žmogus yra savo laivo kapitonas.

Futbolininkų bei beisbolininkų tymas tada galingas, kada visi žaidėjai sveiki, stiprūs, pasiruošę, drausmingi ir vieningi. Ar daug susirinktų žiūrovų pamatyti vieną žaidėją svaidentį futbolą?

Kantrusis Jobas žmogaus gyvenimą pavaidavo kareiviavimu. Krikšto ir Sutvirtinimo Sakramentais Dievo malonė mus sujungė ir įpareigojo vieningai kariauti su telypiu priešu: kunai, pasaulis ir setonu. Tuo, įgimtoji tėvynės meilė (patriotizmas) lenkia mus mylėti savo bočių šalį, jos kalbą ir ją ginti. "Vieno greitai išl ranka, vieno išmintis menka"...

Kur tai esą skaitės, kad Vokietijos valdovas, įteikdamas princui Eugenijui, enančiam kariauti su turkais kryžiu, taręs: "Nukryžiuotas Jėzus Kristus yra jūsų generallissimus. Kovoje prieš netikėjamą Jis prieš jūsų stovės." Nepalyginamai daugiau! Gyvenimo karionėje Kristus duoda nurodymus ir stiprina savo Kūnu ir Krauju. Komunijoje susivienijame taip, kad šv. Pavilo žodžiais galime pasakyti: "Esu gyvas, tačiau jau nebe aš, bet yra gyvas manyje Kristus."

Rašydamas žmonėms meilės testamentą prieš savo mirtį, išganytojas ypačiai pabrėžė vienybės svarbą. "Šventasis Tėve", maldauja Jėzus, kaip vyriausias Kunigas, "išlaikyk savo vardę tuos, kuriuos man davei, kad jie būtų viena, kaip ir mes... kad visi būtų viena, kaip tu, Tėve, esi manyje ir aš Tavjje, kad ir jie būtų mumyse viena, kad pasaulis jikėtų, jog Tu esi mane siuntęs. Garbė, kurią man davei, aš daviau jiems, kad jie būtų viena, kaip ir mes esame viena? Aš juose ir Tu manyje, kad jie būtų tobuloje vienybėje, kad pasaulis pažintų, jogei Tu esi mane siuntęs ir mylėjai juos taip, kaip ir mane mylėjai."

"Vienybė Bažnyčios vaikų savo tarpe; tikinčiųjų su kunigais; tikinčiųjų ir kunigų su vyskupais; tikinčiųjų, vyskupų su Aukščiausioju Ganytoju sudaro mūsų galybę," sako popiežius Pijus X. Kitoje gi vietoje jis yra pasakęs, jog "darbas ir pastangos būtų bergždžios, jei norėtumėte prieš puolimus, kuriuos jums darys, atmušti nebūdami stipriai suburti. Atmeskite tad visa, kas gali vienybę ardyti, jei tatau jūsų tarpe būtų, ir darykite visa, kas reikia, kad taip nuomonėse, taip veikime, jūsų vienybė būtų tokia tvirta, kokia ji privalo būti tų žmonių eilėse, kurie kovoja dėl to paties reikalo" (Pijus X, Vehementer Nos).

Lietuviams katalikams po Kristaus vėliava kovojantiems su nukrikščioninimo ir nutautinimo priešais nužginčijamai reikalinga didesnė vienybė ir akcija. Stojantieji į kariuomenę vieni velija įrašyti į pėstininkus, kiti į jūreivius, dar kiti į lakūnus. Primdami Sutvirtinimo sakramentą tikintieji tampa Kristaus kareiviais.

KUN. PR. M. JURAS,
buves LRKSA dvasios vadas, garbės narys

Ir čia vieni geriau mėgsta būti su vincentiečių pulkais, kiti—su Marijos legionieriais, sodalietėmis ar pranciškonais, dar kiti—su šventojo Vardo ar kitomis grupėmis. Bet Jungtinėse Amerikos Valstybėse lietuviai katalikai turime dar vieną pulką—centralinę organizaciją, susidedančią iš šimtų kuopų ir tūkstančių narių. Tai yra Lietuvių Romos Katalikų Susivienymas Amerikoje, pavadinamas lietuvių katalikų tvirtove. Ši centralinė fraternalinė apdraudos organizacija yra pasižymėjusi tautinėje, religinėje ir kultūrinėje srityse. Jos praeitis garbinga, o ateitis šviesi.

Jei po Kristaus vėliava mūsų šūkis yra "Dievas, atnaujinti Kristuje," o ginklai—Dievo ir artimo meilė, tai šiais kovų laikais JAV lietuviams reikalingas savas stiprus batalionas kovai prieš nukatalikėjimą ir nutautėjimą. Ir tuomi stipriuojū lietuvių batalionu yra LRKSA.

Adomas Mickevičius užklaustas, kokia būsianti Lenkija, atsakė: "Jūs nešiojate ją ir jos rubežius savo širdyse." Lygiai tą patį ir aš galiu pasakyti lietuviams dėl Lietuvos...

Garbingosios atminties aktyvuskupas Jurgis Matulevičius, mirdamas prašė lietuvių rikiuotis. Įgyvendinti didžiąją ir šventąją paskirtį, kovoti už kilniausius ir šventčiausius idealus nėra taip lengva. O juk ir skola reikia mokėti už paveldėtas gėrybes. Lengviau ištesėti ir pralobti dirbant organizuotai ir vieningai.

Kad veikti vieningai ir organizuotai, pirmiausia reikia susiorganizuoti. LRKSA yra gana patrauklus ir visiems prieinamas. Jis jungia lietuvius medžiaginiai, tautiniai ir tikybiniais ryšiais. Garbinga prie jo priklausti, nes lietuvis įsijungia į tautinę ir katalikišką akciją. Naudinga, nes LRKSA yra daugiau negu insurance company. Mokesčiai mažesni, negu apdraudos kompanijose ir nariai naudojami fraternalės organizacijos privilegijomis.

Jei kas saktų, kad LRKSA negeras, tai aš klausčiau, ką jis blogo padarė; arba, kas jame taisytina? O jei geras, kodėl juomi nesinaudoti? Žinoma, čia nekaltu apie pavienius narius, kurių tarpe rasime ir gerų ir blogų. Bet organizacija, kaipi tokia, tikrai gali didžiūti pažanga, tobulėjimu, su modernėjimu ir praeities kilniais darbais. Jos ateitis, beabejo, slepiasi mūsų širdyse.

Atstatymui Europos ir įgyvendinimui taikos U. N. pasijoto bejędė dėl stokos vieningo darbo, dėl statomų kliūčių. Marshallo gražus planas sunkiai realizuojamas, nes jam trukdo blogos valios žmonės. Reikia manyti, kad LRKSA katalikų tarpe niekada nesutiks trukdytojų. O jei anti-katalikai bandytų pakentinti mūsų organizacijai augti, bujoti ir įgyvendinti kilniausius idealus, tai tas dar labiau turėtų paskatinti lietuvių katalikų mobilizuotis po LRKSA vėliava religinei ir tautinei akcijai.

I vieninga, organizuotą darbą mus kviečia Dievas ir Tėvynė!

Kun. Pr. M. Juras

PADĖTIS LIETUVOJE IKI KOVO 19, 1949

(VOKIEČIŲ BELAISVIŲ PASAKOJIMAI)

Bendras Lietuvos Vaizdas

Didesnė dalis laukų esą nedirbama. Nėra gyvulių. Kolchozų esą nedaug (žinios iš sovietinės spaudos ir kitur—kitokios! E.). Tik valstybiniai dvarai ir didesni ūkiai paversti sovchozais, bet ir juose darbas neėnas. Iš miestų, labiausiai esą sugriauti Šiauliai. Kaunas ir Vilnius mažiau karo paliesti.

Vilniuje lietuvių esą labai mažai, nedaugiau kaip 25% gyventojų. Daug esą žydų, veik kas antras gatvėj sutiktas praeivis. Dauguma jų esą "načalniki", MGB agentai, milicininkai ir kitokie sovietiniai pareigūnai. Kaune ir Šiauliuose lietuvių esą daugiau. Šiemet Lietuvoje žiema, palyginti, buvusi minkšta. Tik kovo mėnesio pradžioje staiga pašalė ir temperatūra nukritusi iki 29 laipsnių žemiau nulio. Jiems išvykstant Lietuvoje dar buvę gilu sniego.

Krašto Atstatymas

Visas krašto gyvenimas esą apmiręs, tai ir jokio atstatymo nematyti. Buvę pastatyta naujų aerodromų. Šiauliuose esą atstatyti kai kurie valdiški pastatai—teatras, vandentiekio bokštas, miesto valdybos namai, fabrikas "Banga" ir darbininkų namai prie odų fabriko. Jokios privačios statybos ar remontų nėra. Daugelis žmonių gyveną griuvėsių rūšyse.

Bolševikinį krašto "atstatymą" belaisviai apiliustravo tokiais pavyzdžiais: buvę gauti stambūs kredittai Kauno geležinkelio stotčiai atstatyti. Ir, matyti, Maskvai jau pranešta, kad stotis atstatyta, nes Maskvos laikraščiuose buvę paskelbta apie tą atstatymą ir net nuotraukos "atstatytosios" stoties buvusios įdėtos. Tuo tarpu tikrovėje buvę tik griuvėsių nuvalyti. Taip pat buvę gauti kredittai Šiauliuose statyti gipso fabrikui ir taip pat buvę paskelbta Maskvos laikraščiuose apie naujai pastatytą fabriką, tikrovėje gi dar nėsą nei pamatų. Kai iš Maskvos buvę pareikalauta to fabriko gipso, tai jis buvęs kažkur kitur nupirktas ir pasiųstas Maskvon.

Kaune tiltai dar nėsą atstatyti. Tebesinaudojama pantoniniai tiltais, dar vokiečių padarytais karo metu. Kauno geležinkelio tiltas per Nemuną atstatomas ir manoma, kad šią vasarą atstatymas bus baigtas (Kovo mėn. spauda skelbia apie pastatytą tiltą Panemunėje. E.).

Ekonominis Krašto Sunaikinimas

1946 m. bolševikai atėmė iš ūkininkų gyvulius, palikdami jiems tik po vieną karvę ir vieną arkli. Bolševikai gyventojam aiškine, kad po daugiau gyvulių laikyti nėsą naudinga. Ūkininkam uždedamos neįmanomos pyliavos, ir jie verčiami pasirašyti, kad išpils. Priešingu atveju jiems grėsoma išgabenimu į Sibirą ar kalėjimu. Pyliavos kas metai didinamos, atrodo, tam, kad padarytų individualų ūkininkavimą neįmanomą. Nenorėdami eiti į kolchozus ar būti išvežti į Sibirą, ūkininkai dažnai stengiasi pripirkti pyliavom trūkstantį gėrybių. Nors gyvulių ūkis yra sunaikintas, tačiau belaisviams buvo žinoma, kad nuo 20 ha dirbamos ar nedirbamos žemės buvo reikalaujama po 20 centn. mėsos.

Pirkti šio to dar esą galima gauti, tačiau kainos esančios neįmanomos. Valdininkijos tarpe vyraujan-

buvęs žinomas atsitikimas, kad Šiauliuose buvęs gautas 1 mil. rub. kredittas statybinėm medžiagom pirkti. Šis kredittas buvęs padengtas suklastotom sąskaitom, o pinigai išiekvoti.

1946 m. Lietuvą buvę užpludę civiliai rusai, vyrai ir moterys net nuo Leningrado ir Maskvos ubaguti maisto. Jie atrodydavę baisia nuskurę. Gyventojai lietuviai jiems duodavę labai nedorom arba nieko neduodavę, tuo tarpu kai su vokiečiais mieliai dalindavėsi. Tie ateiviai dažnai griebdavėsi plėšimų. Taip pat jie rinkdavę nuo laukų varpas. Nors naminė degtinė gaminti esą draudžiama ištrėmimu į Sibirą, bet belaisviai kartis nuo karto gaudavę ir naminės degunes.

Sanitarinės Sąlygos

Jokio socialinio draudimo ir jokių ligonių kasyt nėsą. Mokyto sanitarinio personalo taip pat beveik nėra. Jų stovyklų tarp belaisvių buvęs vienas vokiečių gydytojas, kuris civilijų gyventojų kiekviena galima proga buvęs prašomas medicinos pagalbos. Ligoninėse su ligoniais elgėsi esą nežmoniškas. Vaistų gal ir esą vaistinėse, bet jie neįperkami. Epideminių ligų netekę girdėti.

(Bus daugiau)

TRAGINGA JAMES FORRESTALL MIRTIS

Washington.—Gegužės 22-raj, 2 val. ryte, iš U. S. laivyno ligoninės, Bethesda, Md., iš 16-jo aukšto pro langą išsoko ir užsimušė "buvęs U. S. laivyno ir krašto apsaugos sekretorius James Forrestall, 57 metų amžiaus.

Šių metų kovo 31-ą Forrestall dėl pašlijusios sveikatos pasitraukė iš atsakomųjų krašto apsaugos sekretoriaus pareigų. Netrukus jis turėjo pasiduoti ligoninėn. Sako, dėl persidirbimo pajėgų jo nervai. Gydytojai tikėjo jo pagijimu.

Karo ir pokarinio laiku Forrestall daug pasidarbo šios šalies militario pajėgumo išauginimui.

TAUTINĖS SROVĖS SEIMAS

NEW YORK.—Gegužės 21-22 dd., New Yorker viešbučio patalpose įvyko tautinės srovės seimas.

Seimui vadovavo adv. Antanas Ollis iš Chicago. Baigiant seimą, išrinkta tautinės srovės vadovybė, kuri yra šio sąstato: adv. A. Ollis—pirmininkas; P. Linkus ir J. Tysliava—vice pirmininkai; Vincas Rastenis—sekr., J. J. Bažūnias—išdininkas.

Taipgi išrinktas direktoriatas iš 21 asmens.

Seimas priėmė rezolucijas Lietuvos vadavimui, tremtinių gelbėjimo ir kitais reikalais.

Seimo laiku įvyko lietuvių dailės paroda atgabenta iš Europos.

Nepalikime tremtinių nuimtinusių be vilties. Koks jausmas, jų širdyse, kai jie mato vienus išvažiujančius, o jie vis nesulaukia garantijų. Siųskite garantijas ir aukas neatidėliodami United Lithuanian Relief Fund of America, Inc., 105 Grand St., Brooklyn, N. Y.

LIETUVIŲ R. K. SUSIVIENYMO AMERIKOJE OFICIALIS ORGANAS

GARSAS

Išleina ketvirtadieniais Redaguoja MATAS ZUJUS

PRENUMERATOS KAINA:

Jung. Am. Valst. metams \$2.00, pusel metų \$1.00; užsieniuose metams \$3.00

LITHUANIAN R. CATH. ALLIANCE OF AMERICA OFFICIAL PUBLICATION "GARSAS"

Published every Thursday by the Lithuanian R. C. Alliance of America

YEARLY SUBSCRIPTION RATES:

United States of America \$2.00. Foreign countries \$3.00. Single copy 5c.

"GARSAS"

73 East South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa. PHONE: Wilkes-Barre 8-4711

REIKŠMINGI ĮVYKIAI BERLYNE

Šiomis dienomis Berlyne buvo reikšmingų įvykių. Streikavo geležinkelių darbininkai.

Apie 15,000 vakarinių Berlyno zonų geležinkeliečių paskelbė streiką reikalaudami mokėti jiems atlyginimą tik demokratiškai šalių įvestomis markėmis, kurios keturis kartus yra vertingesnės už sovietų įvestą valiūtą.

Kelias dienas Berlyne vyko kruvinos riaušės ir muštynės. Atskiros geležinkelių stotys ėjo iš vieno rankų į kitas. Bolševikuojantys geležinkeliečiai ir jiems simpatizuojanti policija mėgino savo oponentus terorizuoti ginklais.

Šie įvykiai yra reikšmingi. Jie parodo, kad bolševikai gali užkariauti pozicijas ir palaikyti savo pašinkusių tvarką tik teroru ir fizinėmis jėgomis.

Provokacija!

ELTOS BIULETENIO pasukiname nr. buvo minimas New Yorko AUFBAU (1949. 2. 28) pranešimas, kad "Judische Historische Documentation" iš Linzo esąs persuntusi IRO sąrašą 200 lietuvių karo nusikaltėlių.

Šiuo reikalu BALFO įgaliojimo prie IRO Zenevoje buvo kreiptasi į Eligibility skyriaus vedėją, ir gautas atsakymas: jokia su 200 lietuviškų pavardžių sąrašo ar skundo čia nerasta, ir jis IRO negautas.

Tiesa, kad iš Linzo per žydų organizacijos yra atsiųstas 31 pavardės sąrašas, pavadinamas LIST OF LITHUANIAN WAR CRIMINALS WHO ARE AT PRESENT IN DP CAMPS IN GERMANY (Sąrašas lietuvių karo nusikaltėlių, dabar gyvenančių DP stovyklose Vokietijoje).

Tos sąrašo nuorašai buvo išsiuntinti ir į zonas. Patikrinus, sąrašė nebuvo rasta nė vienos lietuviškos pavardės. (Tai tos pačios pavardės, kurias buvo paskelbęs ir AUFBAU 1949. 1. 7 ir kurių kaltei įrodyti laikraštis šaukėsi liudininku; jas esame paminėję Eltos Biuleteny. -E.)

Eligibility skyriaus vedėjui buvo nurodyta, kad sąrašė nėra lietuvių nė vieno ir kad tie, kurie tokį sąrašą sudarinėjo, negalėjo to nežinoti. Eligibility skyriaus vedėjas pareiškė, kad jokia kito sąrašo negauta ir daugiau jokių lietuvių reikalų iš žydų organizacijos pusės nebuvo keliami.

O dėl įteikto sąrašo, tai jie nelaiką suminėtu žmonių kaltininkais ir žydų organizacijai pranešė, kad neduosią eigos, kol nebus įrodymų.

Negalima prileisti minties, kad žydų organizacija, sudarinėdama sąrašus, smulkiai minėdama kaltinamųjų pavardes ir nusikaltimus, o taip pat nusikaltimų vietas, nebūtų žinojusi, kad tos vietovės ne Lietuvoje, kad tie

ISPANIJOS REIKALAS JUNGTINĖSE TAUTOSE

New York. — Gegužės 16-tą Jungtinių Tautų asamblėje balsavo Ispanijos klausimu. 26 balsai pasisakė už atsakimą diplomatinį sankcijų priimtų 1946 metais, 15 balsavo prieš atsakimą, 16 susilaikė ir 2 sesijoj nedalyvavo. Kadangi pasiūlymas, kurį padarė lotyniškųjų Amerikos valstybių blokas, nesurinko reikalingų dviejų trečdalių balsų, tai 1946 metų rezolucija pasiliko galioje.

Bolševikų bloko vardu neva Lenkijos atstovas Katz-Suchy padarė pasiūlymą paskelbti Ispanijai ekonomines restrikcijas, su laikyti pardavimą ginklų ir t. p. Už šį pasiūlymą balsavo 6, prieš 40 ir 7 susilaikė.

Demokratijos kaltina Franco už palaikymą diktatoriško režimo, bet patį slykščiausią režimą — bolševikinį — jos toleruoja.

Prof. A. Mandelstam, sulaukęs 80 metų, š. m. sausio 27 d. mirė Paryžiuje. Palaidotas rusų kapinėse 50 kilometrų nuo Paryžiaus. Jis buvo Lietuvos vyriausybės patarėjas užsieninėse bylose.

New York. — Gegužės 13-tą teisingumo autoritetai suėmė Mrs. Gerhart Eisler, kurios vyras mėgino pabėgti Lenkijon. Autoritetai nori patirti, ką Mrs. Eisler žino apie visą šmokalą.

Apžvalga

"GANA TYLOS!"

"Darbininko" bendradarbis P. Al. ragina lietuvius tvirtiau kelti balsą ir kovoti už mūsų tautai daromas skriaudas ir naikinimą.

"Kaip visi žinome, rašo P. Al., dabartinis metu UN'o pilnaties sesijoje yra priimtas nutarimas iširti Vengrijos kardinolo Mindszenty ir Bulgarijos protestantų dvasiųjų bylą. O mes, lietuviai, argi galime užmiršti, kad ir mūsų aukštieji dvasininkai, kaip J. E. arkivyskupas M. Reiny, vyskupas T. Matulionis, V. Borisevičius ir P. Rūminas, o taipogi apie 500 kunigų pavergtoj Tėvynėj — yra dingę be pėdsakų? Šito, manau, mes negalime užmiršti, tuo labiau, kuomet dabar yra proga. Jeigu pasaulis šių baisių reikšmingų pavergtoj Lietuvos nežino, ar nenori žinoti, tad, mūsų visų lietuvių pareiga — jiems apie tai priminti.

"Ši momenta turime išnaudoti visai lietuviui ir pakelti balsą, skiriamą demokratinio pasaulio viešumai, su klausimu: 'Argi mūsų bebaigiama terioti dvasiškija yra blogesnė už Vengrijos, Bulgarijos ir kitų kraštų dvasiškumą?.. Jei paskūčiai ir žvėrys turi teisę būti laisvi, tai argi Lietuvos žmonės neturi teisės reikalauti laisvės?..'

"Arba vėl. Artėja birželis. Tas baisusis, kruvinas ir tragiškas birželis, prisiminus jį tokį koks jis mūsų tautai buvo 1941 m. Juk tada tūkstančiai mūsų brolių ir seserų, tėvų, motinų ir artimųjų trūkšo, mirė, gyvulinuose vagonuose ir buvo tremiami į Sibirą. Argi mes neprisiuršome tinkamai tos dienos pamintei? Ar mes nerisame tai reikalingu pasakyti pasauliui ir išskelti jį viešumai, žiauriausią šią lietuvių tautos opęją? Ne, mes negalim likti tylūs ir nebyliai prieš

tokį barbarišką okupantų žygį! Mes negalime būti tylūs, kaip piaramos avys, kada mūsų tautos likimas patatytas ant kortos!

"Is anksto visi jam pasiruoškime: padarykime didžiulius protestus mitingus, kur galima, netgi su demonstracijomis, plakatais, išnešamomis rezolucijomis ir pan. Kodėl tai gali padaryti tremtiniai, būdami beteisiai, bebausiai, Vokietijoje? Juk prisiminkime, kad mes, gyvename laisvose šalyse, kur niekas mūsų už tai nešaudys ir nebadys durtuvais, kaip darė su tremtiniais, o jie — vis dėlto ryžosi tokiam veiksmui ir ėjo demonstruoti, nors 'žmonijos laisvės saugotojai' — išstojo prieš beginklius žmones su durtuvais ir nagaikomis.

"Parodykime pasauliui, kad lietuvis nenori beprasmiškai mirti nuo sužvėrėjusių barbarų rankų ir turi pilną teisę reikalauti, kad būtų laisvas, kad gyventų ne nuolatinių priepasudžių ir vergijoj! Prieš žmoniją ir prieš žmoniškumą — mes nesame nusikaltė, taigi ir negalim būti baudžiami ir, dargi, taip žiauriai.

"Taigi, gana tylos!"

IS STALINO VISKO GALIMA TIKETIS

"Sandara" rašo:

"Dabar galima nugirsti visokių spėjiojimų apie tai, kas seks po Berlyno blokados nuėmimo. Ar Sovietai pilnai susitarė su vakarais ir užbaigė šaltąjį karą? O gal Maskva tyčia pamiršė 'draugišką' akim, kad suvedžioti amerikiečius ir iškirsti jiems šunybę kur nors kitur.

"Visko gali būti, tik ne tikros taikos ir žmoniško gyvavimo. Stalinas išnaudo kiekvieną priemonę, kad pasmaugtų didžiulias kapitalistines šalis."

LIETUVOS ISTORIJS PAMOKA ITALŲ KOMUNISTŲ ATSTOVUI

Bolševikų darbai Lietuvoje italyms kaip niekad, klūtis Rusijos revoliucijai susisukti su revoliucijos apimta Vokietija. Dėl to trim Baltijos valstybėm teko dvejus metus kariauti su bolševikais, kol buvo pasirašyta Maskvos sutartis. Autorius sumini ir cituoja visas Lietuvos sovietais pasirašytas sutartis, kurias sulaužydama Sovietų Sąjunga 1940 m. Lietuvai ir kitom Baltijos valstybėm "grąžino laisvę" — atvirktine prasme, padarydama jas "laisvas, demokratines ir laimingas" tarybų respublikas.

Mūsų bendradarbio rūpesčiu "Il Corriere di Novara" balandžio 14 d. pirmame puslapy įsidėjo prof. W. Mitchell laisvą antraštę "Istorijos pamoka p. Scarpai", kuriame plačiai atitaisomas anas teigimas. Mitchell paaikšina:

1. Kol Maskvos kunigaikštija tebesitėsi vidiniuose neramumuose, didelė ir galinga Lietuva nešė rusų tautai Vakarų kultūrą (Lietuvos Statutas...) ir stabdė totorių invaziją.

2. Lietuvos ir Lenkijos padalinimas įstūmė tiedi tautas vergijon.

3. 1831-1863 m. m. sukilimuose lietuviui ir lenkai bandė nusikratyti rusų jungo; tie sukilimai buvo žiauriai užšlopinti.

4. Lietuvių tauta nesilovė kovojus, ir 1904 gegužės 7 d. caras buvo priverstas grąžinti katalikų tikėjimo ir lietuviškos spaudos laisvę (pirmoji autonomija). 1905 m. gruodžio 4 d., maisto pasokę, Lietuvai buvo pripažinta politinė autonomija, tiesa, vėliau klasingai paneigta.

5. 1917 m. lapkričio 16 d. Lietuva pasiskelbė nepriklausoma nuo Rusijos, o 1918 vasario 16 d. buvo paskelbta pilna Lietuvos nepriklausomybė.

Prof. Mitchell primena Scarpai, kad "ne Lietuvos Brastos taika grąžino Lietuvai (kaip ir Latvijai su Estija) tautinę autonomiją, bet jos sūnu krauju, pralietu šimtmetės kovose, buvo atkariauta jos nepriklausomybė ir visiškai suverenumas."

Kad Lietuvos Brastos taika Lietuvos laisvės problemas galutinai neišspręstė, prof. Mitchell nurodo "Izvestijų" 1918 m. gruodžio 25 d. straipsnį, kuriame Lietuva, Latvija ir Estija mini-

DEL PRELATO KRUPAVIČIAUS PASTABŲ

Dienraštis "Draugas" šiaip atsiliepia į VLIK'o pirmininko prelato M. Krupavičiaus pastabas lietuvių kalbos nykimo reikalui.

"Prel. M. Krupavičius savo kalbose Chicago (rodos ir visur kitur) lieti ne vien tik Lietuvos padėtį, jos laisvinimo problemas, bet ir lietuviškos bei lietuvių kalbos stovėjimo Amerikoje lietuvių tarpe. Šiuo klausimu jis kalbėjo gana drąsiai ir griežtai, nors ir pabrėždamas, kad jis nesibara, bet tik pastebi tai, ką patiria čia besilankydamas.

"Bet tie, kurie pažįsta prel. Krupavičių, kaip tikrai didelį lietuvių patriotą, iš pat jaunų dienų gynusį tautos teises, gynusį lietuvių kalbą, jį suprato. Reikia neužmiršti, kad jis savo gyvenime matė kas atsitinka su tais, kurie savo įgimtąją kalbą pamiršta. Jis matė, kaip caro laikais buvo naikinama lietuvių kalba. Ją naikino rusai, naikino lenkai. Jis matė su kokių įnirtum bolševikai ir naciai Lietuvoje naikino lietuvių kalbą ir visa kas lietuviška. Jie tai darė tuo tikslu, kad lietuvių tautą visai sunaikinti. Be to, matydamas, kad šimtai tūkstančių lietuvių yra išstremiami iš Lietuvos ir išžudomi, Prelatas visa savo širdimi troškė, kad lietuvių tebegyvenę lietuvių (pav. Jungtinės Valstybės) išliktų gyvi ir kad tai gvybebei palaikyti kalba svarbiausia vaidmenį vaidina."

BOLŠEVIKŲ BANKROTO PRIRODYMAS

"Naujienos" rašo, kad apgaulingi komunistų rinkimai parodo jų pačių baimę ir bankrotą.

"Trijuose kraštuose už Geležinės Uždangos įvyko neva rinkimai. "Rytinėje Vokietijoje bolševikai liepė gyventojams "rinkti" vieną kandidatų sąrašą į vadinamą Vokietijos Liaudies Kongresą. Balsuotojams buvo leista tikrai padėti kryžuką ties "Ja" (Taip). Jokių kitų kandidatų, išimant tuos, kuriuos pasyrė komunistai su okupuojama vyriausybės pritarimu, balotuose nebuvo. Nebuvo dargi pakelta vietos balote balsuoti prieš. Tai hitleriškas "plebiscitas".

"Panašūs "rinkimai" įvyko taip pat Danijoje, Švedijoje, Suomijoje ir Belgijoje. Bolševikai, pasirašę sutartis su šiais valstybėmis, išnaudojo jas kaip priemonę, kad išnaikintų jų tautos ir jų savaraimę vyriausybę."

1949 m. balandžio 1 d. Britų zonoje buvo 12,494 lietuvių: 10,872 — DP stovyklose, 1,622 — už stovyklų ribų, su DP teisėmis.

Be to, tą dieną buvo 1,050 lietuvių tranzitinėse stovyklose — pakeliui į emigraciją.

Tuo pačiu metu Britų zonoje buvo 164,192 tremtiniai, jų tarpe 25,417 latviai, 5,957 estai, 73,773 lenkai. Be to, 12,612 tremtinių buvo tranzitinėse stovyklose — pakeliui į emigraciją.

Kiek Emigravo 1949 m. kovo mėnesį iš Britų zonos emigravo 261 lietuvis: 130 — į Australiją, 112 — į Kanadą; 5 — į Braziliją, 3 — į USA, 2 — į Angliją, 2 — į Prancūziją.

Tą pat mėnesį iš Britų zonos emigravo viso 3,992 tremtiniai, jų tarpe 532 latviai, 133 estai, 2,296 lenkai.

Per pirmuosius 1949 m. tris mėnesius iš Britų zonos emigravo 930 lietuvių.

Per tą patį laikotarpį iš Britų zonos emigravo viso 11,322 tremtiniai, jų tarpe 1,573 latviai, 378 estai, 6,194 lenkai.

DR. BACKIS BUVO PREZIDIUMO NARIU

Katalikų Intelektualų Centras (Fax Romana) Prancūzijoje buvo suorganizavęs 4 iškilmingus pranešimus apie religinę padėtį vidurinėje ir rytinėje Europoje. Pirma pranešime apie Bažnyčią ir Valstybę pakviesti ir prezidiumo buvo teisių fakulteto profesorius Henri Mazaud ir dr. Stasys Backis, kituose pranešimuose šalia prancūzų prezidiume figuravo iš eilės ukrainietis, lenkas, čekas.

LIETUVA UN GINČUOSE

Lake Success (LAIC). — Šiuo metu, Jungtinės Tautos dar nemėgina liesti pavergtų tautų išlaisvinimo problemų. Netgi pagrindinių žmogaus teisių ir UN Charterio dėsnių paneigimas debatuose "apeinamas". Pav., žmogaus teisių paneigimas Balkanu valstybėse buvo nukreiptas didžiųjų valstybių nuostūrai. Girdi, lai jos pačios pasiteiraus ar laužomi taikos sutartys nustatyti dėsniai, gi bolševikų paveržtos vyriausybės prašomos teiktis atsiliepti į "didžiųjų" paklausimus.

Visvien, apie tuos reikalus besiginčijant, neapsieinama be priminimo apie dar baisesnę būklę Lietuvoje ir oficialiai aneksuotose valstybėse. Štai, pagrindinėje komisijoje (Committee One), kuri nustato darbų eigą, Sovietų atstovo Gromykos daromų priekaištų Amerikai ir Anglijai supykintas, britų atstovas, valstybės sekretorius Hector McNeil balandžio 21 d. priminė rusams apie jų bausius darbus Lietuvoje ir kitur. LAIC korespondentas klausėsi kalbos. Deja, komisijų posėdžių stenogramos nedalinamos ir p. McNeil kalbėjo impromptu, be užrašų. Tik dabar pavyko iš Britų delegacijos gauti autentišką tekstą, kuris čia paduodamas angliškai ir vertime:

"Let me remind the Committee very briefly of what happened in Lithuania. The Soviet Union Government renounced all rights of sovereignty forever — and there were no careful, pleasantly qualified lawyer phrases about this — by a freely negotiated treaty on 12 July 19 and signed on 26th September 1926. It was bound to a non-aggression pact which was renewed in 1931 and 1934, and I believe it remains in force until this day. In it she agreed to respect the sovereignty of Lithuania and its territorial integrity, and again, in no way was there any qualification of these phrases. This treaty was strengthened in 1933 by a convention defining aggression, which stated that no considerations of a political, military, economic or any other nature could be an excuse or justification for aggression. No one would think that there was (not) a fairly extensive, well ratified understanding safeguarding the boundaries of Lithuania.

On 10 October 1939 Lithuania signed a mutual assistance pact under which the Soviet Union forces set up bases on Lithuania soil. Nevertheless, Article 7 guaranteed that it "would not in any way affect the sovereign rights of

the contracting parties, in particular that their state organization, their economic and social systems, their military measures and, in general, the principle of non-intervention in internal affairs."

The Committee knows the rest of the story. On 14 June 1940 Lithuania received a Soviet Union ultimatum demanding the resignation of the Government, the arrest of the Minister of the Interior, and the free entry of Soviet Union forces. The Red Army occupied the whole country. Then on 14 July they held elections, elections which led to the decision for the incorporation of this country inside the Soviet Union.

VERTIMAS: "Leiskite man labai trumpai priminti Komisijai apie tai kas atsitiko Lietuvoje. Sovietų Sąjungos vyriausybė išsivadėjo visų suverenumo teisių visiems laikams — ir ten nebuvo atsargių, malonių nudaipintų advokatiškų frazių apie tai — laisvai sudereta sutartimi liepos 12 d. 19 ir pasirašyta 1926 m. rugsėjo 26 d. (Pastaba: čia p. Ministeris spaujinio taikos sutartį su nepuolimo ir draugavimo sutartimi. — LAIC). Ji (Sovietų vyriausybė) buvo surišta nepuolimo sutarties, kuri buvo panaujinta 1931 ir 1934 metais, ir aš manau, kad ji tebėra galiojanti ligi šiandien. Joje ji sutiko gerbti Lietuvos suverenitetą ir jos teritorinę neliečiamybę, ir vėl nebuvo tame jokių šių frazių nudaipinimų. Ši sutartis buvo 1933 m. sustiprinta agresijos apibūdinimo sutartimi, kuri pareiškė, kad jokie politinio, karinio, ekonominio ar kitokio pobūdžio samprotavimai negalės būti agresijos pretekstu arba pateisinimu. Niekas negalvotų, kad tame nebuvo gana plataus, gerai ratifikuoto supratimo, saugojančio Lietuvos sienas.

1939 m. spalio 10 d. Lietuva pasirašė savitarpio pagalbos sutartį, pagal kurią Sovietų Sąjungos pajėgos įtaisė bazes Lietuvos žemėje. Visvien, 7-tas straipsnis laidojo, kad ji (sutartis) "jokiu būdu nepalies sutariančių pusių suvereninių teisių, ypatingai jų valstybinių organizacijų, jų ekonominių ir socialinių sistemų, jų karinių patvirtimų, ir bendrai nesikišimo į vidines reikalias šalių."

Komisija žino likusią pasakojimo dalį. 1940 m. birželio 14 d. Lietuva gavo Sovietų Sąjungos ultimatumą, reikalaujantį vyriausybės atsisakyti, policijos viršininko suėmimo, vidaus reikalų ministerio suėmimo, ir nevaržomai Sovietų Sąjungos (karo) pajėgų įsileidimo. Jaudonoji Armija užėmė visą šalį. Po to, liepos 14 d. jie atliko rinkimus, rinkimus, kurie nuvedė prie nutarimo šią šalį įkorporuoti Sovietų Sąjungos vidun."

DP JUDEJIMAS BRITŲ ZONOJE

Kiek Dabar Yra

1949 m. balandžio 1 d. Britų zonoje buvo 12,494 lietuvių: 10,872 — DP stovyklose, 1,622 — už stovyklų ribų, su DP teisėmis.

Be to, tą dieną buvo 1,050 lietuvių tranzitinėse stovyklose — pakeliui į emigraciją.

Tuo pačiu metu Britų zonoje buvo 164,192 tremtiniai, jų tarpe 25,417 latviai, 5,957 estai, 73,773 lenkai. Be to, 12,612 tremtinių buvo tranzitinėse stovyklose — pakeliui į emigraciją.

Kiek Emigravo

1949 m. kovo mėnesį iš Britų zonos emigravo 261 lietuvis: 130 — į Australiją, 112 — į Kanadą; 5 — į Braziliją, 3 — į USA, 2 — į Angliją, 2 — į Prancūziją.

Tą pat mėnesį iš Britų zonos emigravo viso 3,992 tremtiniai, jų tarpe 532 latviai, 133 estai, 2,296 lenkai.

Per pirmuosius 1949 m. tris mėnesius iš Britų zonos emigravo 930 lietuvių.

Per tą patį laikotarpį iš Britų zonos emigravo viso 11,322 tremtiniai, jų tarpe 1,573 latviai, 378 estai, 6,194 lenkai.

Kiek Skryninguota

Iki 1949 m. kovo mėnesio IRO skryningo komisijos Britų zonoje apklausinėjo 15,154 lietuvius, gyvenančius DP stovyklose: IRO globali priimtinių rado 14,454 asmenis. Be to, apklausinėta 2,310 laisvai gyvenančių lietuvių, jų tarpe IRO globali priimtinių rasta 1,599.

VALSTYBININKO SUKAKTIS

New York (LAIC). — Š. m. gegužės 22 d. sukanka 60 metų Jonui Budriui, dabartiniam Lietuvos Generaliniam Konsului New York.

Kaunietis, p. Budrys nuo jaunystės dalyvavo lietuvių visuomeniniame gyvenime ir pagarsėjusiam Kauno "Dainos" chore. Pirmojo Pasaulinio Karo metu jis tarnavo rusų armijoje; vėliau nepriklausomos Lietuvos kariuomenėje. 1923 m. Mažosios Lietuvos Taryba pasirinko sukilimo organizatorium ir karinių pajėgų vyriausiuoju vadu. Mažosios Lietuvos sukilimui laimėjus, p. Budrys buvo pirmuoju Klaipėdos Krašto gubernatorium. Vėliau, jis išaiškino generolo Kleščinsko išdavimo aplinkumą ir perėjo konsularinēn tarnybon. Po eilės metų Lietuvos atstovavimu Karaliaučiuje, nuo 1936 m. p. Budrys eina Generalinio Konsulo pareigas New Yorke.

New York. — Gegužės 13-tą Pabaltčio kraštų atstovai įteikė Jungtinių Tautų pirmininkui skundą dėl raudonųjų okupantų vykdomų represijų prieš lietuvius, latvius ir estus.

THE NECESSITY FOR FRATERNAL ACTIVITY

Discussed by MRS. JESSIE L. MITCHELL, Royal Neighbors of America, before the Michigan Fraternal Congress

The necessity for fraternal activity throughout our system of life insurance is an old story, but we must constantly re-dedicate ourselves to the underlying fraternal principles of our great societies.

The necessity for this was recently expressed by J. H. Abrahams, Secretary of the Security Benefit Association, who commented as follows: "If fraternal societies are to continue in business as such and enjoy the privileges and exemptions which are legally theirs, fraternal activity must exist." He said this as a member of the Committee on General Welfare of the National Fraternal Congress of America, as that committee undertook a survey to determine the monetary value of benevolent work of the legal reserve fraternal life insurance system in 1948.

Possibly it is well to review the principles of fraternal insurance, as it is well to review the Ten Commandments.

Organized for the purpose, among other things, of extending aid to their unfortunate members from a fund made up of contributions from all fraternal benefit societies existed in Greece in the third century before Christ. In Europe the societies arose to importance and influence from the 11th to the 18th century, providing succor for the sick and aged and burial for the dead. The Guilds and Friendly Societies existed in early times in England, and from contributions by members they aided the sick, buried the dead and furnished indemnity to those who suffered loss by fire or theft.

It is generally agreed that fraternal benefit societies as we know them today had their inception in 1868. It was in October of that year that John Jordan Upchurch founded the Ancient Order of United Workmen at Meadville, Pennsylvania.

In the intervening 81 years we find great changes among fraternal life insurance societies, but the fundamental principle, that of love for one's fellowman, remains unchanged. In the field of protection, fraternal benefit societies have progressed steadily until today they stand as mighty sentinels, safeguarding more than nine million men, women and children. Fraternal insurance in force amounts to more than eight and a half billion dollars.

There are in excess of 200 Societies comprising the system of today, which approximately one hundred thousand local lodges affiliated with the parent societies. Assets of fraternal benefit societies total more than two billion dollars and benefits paid by societies down through the years amount to more than six and a half billion dollars.

This resume emphasizes the fact that fraternal life insurance has been and is an essential tenet of the fraternal life insurance system. Therefore, I urge a high level of fraternal activity, to revolve around the hub of humanitarian service.

Fraternal activity is the key to the future of our societies as it was in the past. Our ideals of brotherly love will give the system the life blood necessary for a great record of achievement in the years ahead. Our future progress will be in direct proportion to the extent of our fraternal activity or service.

Emphasize "Plus" Value

Now is the time for every society to take new interest in fraternal activity. In other words I am urging the fraternal life insurance system to emphasize its "plus" values. We are providing more than mere protection. We are providing life insurance plus the fraternal service of lodge activities and hospitals, homes for aged and so forth.

If we ever fail to provide fraternal activities our system will lose its great and highly valuable identifying characteristics. For our system of life insurance to be different from the so-called "Old Line Companies," we must always exemplify the principles involved in the familiar slogan of fraternal benefit societies, namely: "Life Insurance With a Heart."

Our fraternalism will have broader significance with more lodge activities and civic projects. For an example of genuine fraternal service we need only to turn to a local lodge which is actively exemplifying fellowship and community consciousness. This is the very essence of the fraternal insurance system.

A lodge program of ritualistic work, with a highly perfected degree staff, and events to interest all members and the public, can be highly effective. In the cause of fraternalism we must not desert drill teams, parties, pot-luck suppers, dramatic productions, patriotic and holiday observances and the like. They served us well in the past, were a God-send during the recent world war and will be equally as worthwhile in the future because they offer opportunities for leadership and expression. The close associations therein make up the heart of fraternalism.

In these comments I hope I have stressed this point: Fraternal Life Insurance Societies must never lose the characteristics which identify them as agencies of brotherly love. To preserve such identity we must always stress our efforts with emphasis on the fraternal service we provide to youth, the realm of protection.

We must not lose sight of the fact that in the onward march of fraternal life insurance because any healthy growth in the size and strength of the system will benefit all societies. The prestige of the legal reserve fraternal life insurance system is of concern to all of us. As fraternal insurance societies rise as a unit to greater heights in the insurance world your society and mine will inherit proportionately the good this advancement produces.

I like the appraisal of Fraternal Life Insurance propounded by the Honorable Louis H. Pink, who was superintendent of Insurance for the State of New York from 1927 to 1943. He said: "The Fraternal Insurance Societies are above all, implements of democracy and an effective force for promoting democratic ideals and the rights and happiness of the forgotten man."

"You can hardly belong to a fraternal organization and not be ardently for all of the human rights guaranteed by the constitution of this country and by the bill of rights and customs in all other free nations."

Let us live up to this ideal of the system of fraternal life insurance.

ONE IN SIX LIFE POLICIES IS CLAIM IN FIRST FIVE YEARS

One in every 20 life insurance death claims occurs less than a year after the policy is issued, the Institute of Life Insurance reports. Every sixth policy claim is under a contract of less than five years' standing.

This is indicated by a survey made by the Institute, covering month's death claims in the United States. If these results applied to all life insurance, in all months of the year, it would mean that about 65,000 policies for a total of \$60,000,000 became death claims during 1948 while less than one year old; 240,000 policies for a total of \$260,000,000 while less than five years old.

Vary by Type

Largest block of death benefits paid, accounting for about 70% of the total amount paid, was under ordinary insurance policies. These ordinary death claims, however, showed a smaller proportion of yearly year deaths because this type of insurance entails a more exact screening of insurable risks, while the other types are usually issued without medical examination. Age distribution of the policies owned is also a factor.

Of total ordinary insurance death claims, 2% occurred within one year of the issue of the policy; 8% were under policies which had been in force under policies 5 to 10 years old; 31% under policies 10 to 20 years old; and 49% under policies in force 20 years or more.

Group Claims Earlier

Group life insurance, which is issued without medical check-up, shows a much higher ratio of early claims. Of total group death claims, nearly one-fifth were under policies less than one year old and half were under policies less than five years old. There were relatively few death claims under group policies 20 years or more old.

This does not mean that group policyholders die earlier. It results from conditions of the business. Fewer of these policies have been in force for the longer periods, because this type of insurance is largely a development of recent years. Total group life insurance owned 20 years ago was only one-third of today's total. Also, the termination rate of group insurance through retirement of employees is a factor and when an employer changes jobs, he goes on the group insurance plan of the new employer as a new policyholder.

Industrial life insurance, which is issued in small policy units, usually averaging less than \$300, and its usual issued without medical examination, showed not quite 5% of the claims under policies less than one year old and 15% under policies less than five years old; 15% were 5 to 10 years old; 30% were 10 to 20 years old; and the rest were 20 years and over.

(The Fraternal Field, May, 1949.)

CARE OFFERS NEW \$5.50 FOOD PACKAGE

NEW YORK, May 18.—Reductions in wholesale food prices have enabled CARE to offer a new \$5.50 "Thrifty" food package for delivery in 11 European countries, Paul Comly French, Executive Director of the non-profit agency, announced today.

CARE will continue to carry its big 22½-pound \$10 food parcel, which was recently increased in content value. Mr. French stressed, the \$5.50 package is especially designed for people overseas who do not feel they can afford \$10, as well as to provide an additional variety for regular CARE donors.

Orders for the new food package can be placed immediately through CARE headquarters, 20 Broad St., New York 5, or any CARE outlet throughout the country. Delivery is guaranteed in Austria, Belgium, Czechoslovakia, Finland, France, Great Britain, Greece, the Western zones of Germany and all Berlin, Italy, the Netherlands and Norway.

The \$5.50 assortment features a two-pound, pre-cooked ham, skinless and boneless so that there is no waste, and seven ounces of assorted spices, a rarity in Europe since the war. Complete contents are: Two-pound ham; one pound each of rice, cheese, peanut butter and coffee (a half-pound tea will be substituted for the British Isles); 14 ounces of condensed milk; a half-pound of chocolate; one ounce each of pepper and nutmeg; one and a quarter ounces each of cinnamon, ginger, mustard, and paprika; two cakes (six ounces) soap.

"For a long time," Mr. French explained, "CARE has wanted to make available a lower-priced food parcel so that more Americans could afford to participate in the vital post-war task of helping our neighbors overseas. Like CARE's other food and clothing textile parcels, the \$5.50 food package can be ordered for guaranteed delivery to friends, relatives, or needy families and institutions selected by overseas representatives of CARE's 26 member welfare agencies."

POLYNA STOSKA

American-born Polyna Stoska is New England's most recent contribution to the roster of the Metropolitan Opera where she made her debut shortly after her premiere performance on the Telephone Hour in July, 1947. During her first Met season, she sang seven major roles.

Miss Stoska has done important theatrical, symphonic, concert, radio and recording work in addition to her roles in opera. She came to the Met from Broadway where she portrayed Mrs. Murrant in the musical version of "Street Scene," for which role she received the Donaldson Award.

Miss Stoska was born in Worcester, Massachusetts, of Lithuanian parents. Her vocal studies began in Boston and took her to the Juillard School of Music and eventually to Europe where she trained with Mrs. Gaski-Busch in Germany. She began her career at the Berlin Opera but returned home when hostilities broke out.

Shenandoah, Pa.

Anglies kasyklose darbai sumažėjo. Pereitą žiemą kasyklos dirbo po tris dienas savaitę. Prieš Velykas per dvi savaites visiškai nedirbo. Daug jaunų vyrų vaikščioja be darbo. Šal anglies kasimo, kitų darbų pasė labai mažai. Daug jaunuolių išvažinėja į didmiesčius, kur darbas yra lengviau gauti ir darbu pasirinkimas yra didesnis. Žmonės sako, kad sunku rasti darbą.

Kaip kitas metas, taip ir šiemet Shenandoah lietuviai turėjo dvi savaites be darbo. Buvo surinkta 3,307 svarai. Pasista BALF'ui 69 dežės. Daugiausia drabužių gauta ne iš lietuvių, bet iš kaitalių.

Sodaliečių Konferencija

Gegužės 8 d. Šv. Jurgio parapijoje įvyko šeštoji metinė šios apie linkės Sodaliečių Konferencija. Konferencijoje dalyvavo 9 parapijos, būtent: Shenandoah, Minersville, Mt. Carmel, Frackville, New Philadelphia, Franklin City, Tamaqua, Girardville ir Hazleton. Viso apie 500 sodaliečių.

Sesija įvyko mieste High School svetainėje. Kun. Juozas Gaudinskas, sodaliečių apskrities dvasios vadas, atidarė konferenciją, pakviestas kun. J. Lukšį, Šv. Jurgio parapijos lauskaitę, Sodaliečių apskrities bėti maldą. Po to sugiedota Amerikos himnas, Marcelė Sakalauskaitė, sodaliečių apskrities pirmininkė, padarė vardošauki parapijų, kurių sodalietės dalyvavo konferencijoje.

Kalbas pasakė kun. Jonas Lukšys, kun. Juozas Gaudinskas ir Margaren Horan Gowen, įžymiai rašytoja, katalikiškų laikraščių korespondentė iš Philadelphia, Pa. Konferencija baigta maldą, kurią sukalbėjo kun. J. Gaudinskas.

Po konferencijos, iš High School svetainės, procesijos būdu, su vėliavomis, kryžiumi priėmė, kunigams ir altoriaus berniukams vadovaujant, vidurmiečio didžiulėmis gatvėmis giedant Marijos giesmes, procesija atėjo į Šv. Jurgio bažnyčią. Laikė eisenos, gaudė bažnyčios varpai. Miesto policija sustabdė visą tose gatvėse judėjimą ir procesija atlydėjo į bažnyčią.

Bažnyčioje, vargonams pritariant, atgiedota Motinos Švenčiausios Litanija. Pamokslą pasakė kun. Halligan, OCM. Po to sodalietėms vienbalsiai atkalbėjus pasiaukojimo aktą, sekė palaiminimas Šv. Sakramentu. Vietinė spauda Sodaliečių Konferenciją plačiai ir palankiai aprašė.

turned home when hostilities broke out. Miss Stoska interrupted her career during the war to entertain overseas for the USO. Her American debut was made with the Boston Symphony Orchestra in 1942 and engagement at the New York City Center preceded her appearance on Broadway and her subsequent singing with the Met.

BOSTON'O ALT SKYRIAUS VEIKLA

Boston, Mass.—ALT sk. š. m. gegužės mėn. 8 dieną buvo suaukęs didelį mitingą Lietuvos laisvinimo reikalams aptarti.

Mitingas buvo pradėtas Amerikos ir Lietuvos himnais ir prelatu K. Urbanavičiaus (Kmito) paskaityta maldą už tėvynę.

Mitinge kalbėjo Lietuvos Vykdomosios Tarybos pirmininkas ministras V. Sidzikauskas, adv. Grigalius, kuris ir vadovavo mitingui, redaktorius A. F. Kneizys, redaktorius Michelsonas ir kt.

Kalbėtojai nupasakojo dabartinę Lietuvos būklę Maskvos tironų priespaudoje ir reikšė tvirtą tikėjimą, kad Lietuvos išlaisvinimas, kaip istorinė būtinybė, turės neuzgioti įvykti. Visi mitingo dalyviai karštai pritarė kalbėtojų kvietimui prisidėti visomis išgalėmis prie tėvynės laisvinimo darbo. Čia pat buvo suaukosta tiems tikslams keli šimtai dolerių.

Koncertinę programą dalį išpildė "Gabijos" choras, muziko Dirvelio vedamas ir solistai: Birutė Svilienė ir dr. Antančis. Be to, dvi mažutės mergaitės gražiai padeklamavo.

Ta pačia proga buvo pristatyta bostoniečiams neseniai sudaryta ALT skyriaus vadovybė, kurion įeina visos keturios mūsų politinės srovės: katalikai, tautininkai, sandariečiai ir socialdemokratai.

Katalikus atstovauja: adv. Jonas J. Grigalius, kuris yra ir skyriaus pirmininkas, adv. Antanas Young-Jankauskas, Aleksandras Ivaška ir adv. Antanas Juknevičius (tremtinys), kuris yra informacijos vedėjas. Tautininkus atstovauja: Jonas Kas-Kasmauskas, kuris yra pirmuoju vicepirmininku, Antanas Matijofka, Valentinas Vakauza (tremtinys) ir Jonas Baltušis. Sandariečiai: Juozas Arlauskas, kuris yra išdinininkas, Kostas Mereškevičius, inž. Aleksandras Čaplikas ir Vytautas Končius. Socialdemokratai: Stasys Micheliūnas, kuris yra sekretorium, Jonas Jankauskas, kuris yra antroju vicepirmininku, Povilas Brazaitis ir Jonas Janušis.

ALT-adv. Kazys Kalinauskas.

DU LIETUVIAI AUKS-TOSE PAREIGOSE

Sveicarijoje šiomis dienomis lankėsi dvi simpatingi lietuviai: medicinos daktaras kapitonas John M. Bachulus (Bačulis) ir P. Jonas Liūdžius.

Kapitonas J. M. Bachulus yra gimęs ir augęs Amerikos Jungtinėse Valstybėse, New Britain, Conn., ir baigęs Vermont universitetą, medicinos kolegiją. Pereito karo metu daktaras Bachulus ėjo vyriausiojo gydytojo pareigas viename amerikiečių lėktuvnešyje. Paskutiniu metu laiku kap. Bachulus priklauso prie Amerikos Jungtinių Valstybių Ambasados Londone jūru attachė štabo, kur dirba mokslinį darbą medicinos tyrinėjimų ir išradimų srityje. Dr. Bachului tenka tarnybos reikalais daug važinėti. Iš Berno jis išvyko Ženevą, paskum Florenciją, Romą, Neapolį, Sardiniją, o iš ten turėjo lėktuvu grįžti Londoną.

Nors Lietuvoje niekada nebuves, kap. dr. Bachulus gražiai kalba lietuviškai. Jis su pagarbą mini savo motiną, kuri jį išmokė lietuvių kalbos. Kur tiklį kap. Bachului tenka buvoti (o jis yra aplankęs kone visą mūsų planetą!), jis visada stengiasi suėiti ir kontaktą su lietuviais.

P. Jonas Liūdžius yra Anglijos lietuvis. Karo metu buvo karininkas britų kariuomenėje, o dabar tarnauja Vokietijoje. Bredforde, kontrolinėje komisijoje (Control Commission for Germany). Taip pat P. Liūdžius puikiai kalba lietuviškai. Jo, tarimas toks taisyklingas, ir sunku tikėti, kad jis nebūtų lankęs lietuviškos mokyklos. Toliau P. Liūdžius yra lietuvis, gimęs ir augęs svetur, Anglijoje. Tėvų gimtąjį kraštą tepažįsta iš tėvų pasakojimų ir iš literatūros. P. Liūdžius palaiko artimą ryšį su Vokietijoje esančiais lietuviais.

M. K.

Connellsville, Pa. — Gegužės 15-tą automobilis užmušė 7 metų amžiaus Sally Jane Bierer.

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMAS AMERIKOJE

(Lithuanian R. C. Alliance of America) Laiklaktis: P. O. Box 32, Phone: Wilkes-Barre 3-4711 73 E. South St., Wilkes-Barre, Pa.

VEIKDOMASIS KOMITETAS

Kun. Jonas F. Baltuševičius, Dr. Vad., 1708 Jackson St., Scranton, Pa. Leonardas Šimutis, Prezidentas, 2834 S. Oakley Ave., Chicago, Ill. Adv. Jonas J. Grigalius, Vice Prezidentas 58 G St., So. Boston, Mass. Vincas T. Kvečkas, Sekretorius, P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa. Petras J. Karasauskas, Išdinininkas, 13 Garrison Street, Lyndwood, Wilkes-Barre, Pa. Jurgis K. Venolovas, Izdo Globėjas, 1287 E. 82nd St., Cleveland, O. Vincas Abromaitis, Izdo Globėjas, 113 Patterson St., Tamaqua, Pa. Dr. A. J. Valibus, Dr. Kvotėjas, 104 So. Maple Ave., Kingston, Pa. Matas Zujus, Redaktorius, 78 E. South St., Wilkes-Barre, Pa.

KONTROLĖS KOMISIJA

Leokadija Zemaitė, 1419 N. Main Street, Scranton, Pa. Pranas Katilius, 1059 Blair Avenue, Scranton, Pa. Vincas Griestartaitis, 84 Division Street, Pittston, Pa.

STATUTO KOMISIJA

Pranas Rakauskas, 171 Crary Avenue, Binghamton, N. Y. Pranas Andriulionis, 12 Cottage Street, New Britain, Conn. Kazys D. Rubinas, 10508 Edbrooke Ave., Roseland, Illinois.

TEISMO KOMISIJA

Juozas Batviškas, 94 Fulton Street, Wilkes-Barre, Pa. Petras P. Muliolis, 6806 Superior Ave., Cleveland, Ohio Petras Medonis, 9030 Beverly Court, Detroit, Mich.

SVIETIMO KOMISIJA

Kun. Pranas M. Juras, 94 Bradford Street, Lawrence, Mass. Kun. Dr. A. G. Rakauskas, 100 Freeport Rd., New Kensington, Pa. Albina Poškienė, 6806 So. Washtenaw Ave., Chicago, Ill.

LABDARYBĖS KOMISIJA

Bronė Rakauskienė, 171 Crary Avenue, Binghamton, N. Y. Pranas Jurevičius, 722 Montgomery St., W. Pittston, Pa. Kun. Vytautas Zemaitis, 258 Slocum Street, Kingston, Penna.

JAUNIMO KOMISIJA

Vincas Matkevičius, 235 Mosier Street, Nanticoke, Penna. Reimondas Leškauskas, 16 Mill Street, Pittston, Penna. Leona Bagdonaitė, 68 Elm St., Plymouth, Pa. Jurgis Pliūnikas, 55 Pierce Street, Plymouth, Pa. Kun. Wm. Kwinn, 111—4th Street, Spring Valley, Illinois

VASARIO 16 MINEJIMAS NAUJOS ZELANDIJOS ŽURNALĖ

New York (LAIC). — "The New Zealand Free Lance" žurnalas, kuris yra vienas UN korespondentų ir palaiko nuolatinį ryšį su LAIC. Štai kaip jis aprašė savo įspūdžius iš Vasario 16-tosios paminėjimo Capitol Hotely New York'e, vasario 13:

"Ši savaitė buvo nepaprasta jūsų korespondentei. Aš buvau garbės viešnia Lietuvos Nepriklausomybės metiniame paminėjime čia, New York'e. Teatras ir priėmimo kambarys buvo gausiai užpildytas lietuvių, ir aš buvau viena nedaugelio kitokios tautybės žmonių. Kadangi daugiausiai buvo kalbama lietuviškai, tai man buvo sunkoka suprasti kas vyko aplink mane. Visvien, daugiau požiūriū tai buvo reveliacija man. Štai, miesto širdy, susikauptė keli tūkstantai šių žmonių ir jų palikuonių, kad susirinktų drauge, vaišinti, ir bendriai paminėti jų širdims labai mielą dieną. Vyriausios vakaro kalbėtojas buvo Mons. Mykolas Krupavičius, kuris tik prieš kelias dienas atvyko iš Europos.

Tai puikios (magnificent looking) išvaidos vyras, eteriška išvaizda, kuris daugelį metų buvo naujų kalinamas: Jis ištėgė Lietuvos Krikščionių Demokratų partiją dar 1917 m. ir laike bolševikų revoliucijos jis kovavo už Lietuvos Nepriklausomybę. Kaip žinome ūkio ministeris, jis daug žinojo apie ūkininko reikalus, ir jis buvo vienas autorių savo tėvynės Konstitucijos.

Paminėjimo artistinę dalį sudarė šokiai ir dainos. Tikrai jaudino linksmi tautiniai drabužiai, spalvingi kaimiečių sijonai sukosi koncertinai begrojanč. Dar labiau jaudino sustikimas su šokėjų grupe, ir sužinojimas, kad kiekvienas jų buvo DP, daug metų pralaidęs koncentracijos stovyklose, ir kad dauguma jų, jauni žmonės vos prašokė antrąjį dvidešimtį, neteko kitų savo šeimos narių. Tikrai šildė širdį, stebint kokių laimingumą šie žmonės džiugavo savo šiame tautiniame susirinkime. Marijona Kižytė, iš Lietuvos Centro čia, maloniai patarnavo kaip vertėja visą popietį šiuo jausingum ir dominantių susitikimų.

Mirties Angelas Darbuojasi Gegužės 1-mą numirė 66 metų viengentis Benediktas Kisielius, palaidotas gegužės 7-tą. Gegužės 5-tą numirė Paulina Okstienienė, palaidota gegužės 9-tą.

Gegužės 8-tą numirė 66 metų Albina Moliušienė, palaidota gegužės 12.

Visi trys aukščiausiai minėti viengentiai buvo palaidoti iš Šv. Jurgio bažnyčios šv. Karsto-Holy Sepulchre-kapinėse. Ju laidojimu rūpinosi gerai žinomas direktorius Dominikas Earaminas, 2339 E. Ellegheny Ave., Philadelphia, Pa. A. a. mirusių vėlėms, o jų artimiausiems ir giminiams pateikti nuodirdžiausią viešą užuojautą—kondolencijas! K. Vidikauskas

Teko sužinoti, kad šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. Ignas Valanciūnas atsilanko į geležinkelio stotis tikslu pasitikti viengentius tremtinius atvykstančius Philadelphiajū.

Hazleton, Pa.—LRKSA 90 kp. ir šv. Vardo draugija turės pikniką gegužės 29, 1949, Hazle Park, Hazleton, Pa. Prašome visų lietuvių atsilankyti į šį pikniką, pasiilksmint ir susieit su savaisiais. Bus užkandžių ir gėrimų. Juozas V. Silalė, rašt.

Vietiniam lenkų savaitrašty "Gwiaza" nr. 45 tilpo ilgokas eilėraščių pabrėžtas pagarbai muziko kompozitoriaus Juozo Žilėvičiaus proga jo 20 metinės kultūrinės darbuotės sukakties Amerikos lietuvių tarpe. X.

TURĖSIME BENDRĄ PIKNIKĄ

Hazleton, Pa.—LRKSA 90 kp. ir šv. Vardo draugija turės pikniką gegužės 29, 1949, Hazle Park, Hazleton, Pa. Prašome visų lietuvių atsilankyti į šį pikniką, pasiilksmint ir susieit su savaisiais. Bus užkandžių ir gėrimų. Juozas V. Silalė, rašt.

"SENAS, nes 40, 50, 60?" —ZMOGAU, TU KVALIAS Užmiršk savo amžį! Tūkstantai yra tvirtų sulaukus 70. Mėgink "pepping up" su Ostrex. Turi toniką dėl silpno, slėgiantio jausmo iš priežasties stoko kūni geležies, ką daugelis vyrų ir moterų vadina "senate". Mėgink Ostrex Tonic Tableta dėl stiprybės, jaunumo jausmo. Naujas "susipažinimui" dydis tik 50c. Parduodama visur ir visose vaistinėse.

"GARSO" KNYGYNE

GALITE GAUTI SIAS KNYGAS

SVENTASIS RAŠTAS—NAUJASIS TESTAMENTAS

J. E. Arkiv. J. Skvircio vertimas. NAUJASIS TESTAMENTAS apima visas keturi evangelijų knygas; Apaštalių Darbų aprašymą; laikus Apaštalių: Šv. Pavilo, Šv. Jokūbo, Šv. Petro, Šv. Jono, Šv. Judo ir gilijų ateinančių iš ano pasaulio dalykų Aprašikimą, surašytą apaštalo Šv. Jono. Naujame Testamente yra surašyta Viešpaties Jėzaus darbai ir stebūklai.

SVENTASIS RAŠTAS tai yra KNYGA knyga. Todėl patys užsisakykite ir užsakykite mūsų broliams, kurie yra karu audrų išlaikyti. Jis yra labai išilgę lietuviškų knygų. Stipriais audrų aparais \$3.00; popieriniai viršeliai—\$2.00.

ANGLISKAI-LIETUVISKAS ZODYNAS (English-Lithuanian Dictionary)

Mes siūlome jums Angliškai-Lietuvišką Žodyną, kuris yra laikomas vienas iš geriausių. Jo formatais-dydis: 6 coliai per 4". 400 puslapių; kietai, stipriais audrų aparais. Parduodavo po \$4.00; dabar mes jums siūlome bargeną—atiduodame už \$2.00.

SVENTŪJŲ GYVENIMAI—Skaitymai Kiekvienai Dienai

Knyga turi netoli 1000 puslapių, gausiai paveikuota, puikiais, stipriais aparais su aukso kryžiumi ant viršaus. Kaina tik \$4.00.

THE STORY OF LITHUANIA—Nauja Lietuvos Istorija

Parasė kun. Tomas Chase (Čičauskas), Illeido Stafford House, Inc. Zemėlapiai, kronologija, 390 pp. Kaina \$3.50.

Užsisakant kroskite! "GARSO" ADMINISTRACIJA 73 E. South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Penna.

VIETINĖS ŽINIOS

BIRŽELIO-JUNE 4-TĄ BUS IŠVEŠTAS KUNIGU. PRIMICIJOS BIRŽELIO 5-TĄ

Kun. Jurgis M. Truskauskas

Šeštadienį, birželio 4, Šv. Petro katedroje, Scrantone, Jo Ekselencija vyskupas William J. Hafey išves kunigų lietuvių klieriką Jurgį M. Truskauską iš Plymouth, Pa.

Naujasis kunigas iškilmingas primicijas turės sekmadienį, birželio 5, Plymouth Šv. Kazimiero bažnyčioje. Asistą sudarys šie kunigai: vietinis klebonas kun. A. J. Sinkevičius bus arkidėkano; kun. A. J. Norkūnas—diakonas; kun. B. J. Kazlauskas—subdiakonas; klierikas Francis E. Prendergast iš Springfield Garden, N. Y., bus ceremonijų vedėjas, o klierikas Francis E. Matulis iš New Britain, Conn., bus turiferis.

Primicijoms pritaikintą pamokslą pasakys iš Plymouth'o Šv. Kazimiero parapijos kilęs kun. Leonardas Paznapskas.

Naujasis kunigas Jurgis M. Truskauskas yra sūnus Ievos ir jau mirusio Mykolo Truskauskų, gyv. 207 Gould St., Plymouth, Pa.

1941 metais užbaigęs Plymouth High School lankė Marianopolio kolegiją Thompson, Conn. Toliau jis lankė Mount

St. Mary's seminariją, Emmitsburg, Maryland. Dvasines studijas užbaigė Christ the King seminarijoje, St. Bonaventure, New York.

Bachelor of Arts laipsnį įgijo 1945.

Šalia motinos, kuri taip daug rūpinosi sūnaus mokslu ir pasiekimu kunigybtės luomo, naujasis kunigas dar turi brolių Antaną ir seseris Oną, Nelę ir Marę.

Naujasis kunigas yra LRKSA 111 kuopos narys.

Naujam kunigui linkime geriausios kloties darbuotis Bažnyčios garbei, lietuvių visuomenės ir savo tautos gerovei!

LANKĖSI

Gegužės 22-ą "Garso" redaktorių atlanke jo kaimynas agronomas Juozas Petrušauskas, baldžio mėnesį su žmona ir dviem dukterim atvykęs iš Europos. Jie yra apsiėję Elmhurst'e Šv. Marijos viloje, kur agronomas prižiūri žemės ūkį. Už savaitės kitos agr. Petrušauskas ketina išvykti į Brockton, Mass., kur Jėzaus Nukryžiuoto Seserų vienuolynas irgi turi gražų žemės ūkį. Agronomas J. Petrušauskas Lietuvoje buvo įžymus katalikiškų organizacijų veikėjas.

Šeštadienį, gegužės 21, Susivienymo centre ir redakcijoj lankėsi gegužės 20-tą iš Europos atvykęs tremtinys Leonardas Jankauskas. Jis dabar yra apsiėjęs pas savo gimnietius Scrantone, Pa. Jankauskas yra diplomuotas komersantas, turis plataus patyrimo prekyboje. Moka daug kalbų, neišskiriant ir anglų kalbą. Jankauskas turėjo pasitarimus su Vykdomosios Tarybos pareigūnais, jis interesuojasi mūsų organizacija ir generalinio organizatoriaus pareigomis. Beje, jis atvyko su žmona ir dukterėlėmis. Linkime pp. Jankauskams geriausios kloties laisvoje Dėdės Samo šalyje!

LRKSA 4-JI APSKRITIS RENGIA DIDŽIULĮ IŠVAŽIAVIMĄ

IVYKS SEKMADIENĮ, BIRŽELIO 5-TĄ, 1949 SANS SOUCI PARKE

Plačioji visuomenė jau žino, kad LRKSA 4-tos Penna. apskrities rengiami išvažiavimai būna gausingi publika, įvairūs ir įdomūs. Siemelinis išvažiavimas bus dar įdomesnis, nes Sans Souci parke yra padaryti nauji įrengimai—nauji žaislai dėl augusių, jaunumečių ir vaikų.

Rengėjai turės didelę standą su užkandžiais ir gėrimais. Čia bus proga linksmai praleisti laiką su savo šeimomis, su savo giminėmis, draugais ir pažįstamais.

Tad rengėjai kviečia Wyoming Klonio, Serantų ir kaimyniškų kolonijų lietuvius ir lietuvius dalyvauti išvažiavime ir čia linksmai praleisti laiką.

Kurie neturite savo mašinų, iš Wilkes-Barre miesto centro—Public Square—imkite Nanticoke arba Hanover žatvekarį, kuris priveš jus prie pat parko vartų.

Išvažiavimo rengimu rūpinasi apskrities valdyba, kuri sudaro: pirmininkas Juozas Venslauskas, vice pirmininkas—Juozas Batvinskas, sekretorius—Pranas Katilius, išdininkas—Walter Leliokas, išdo globėjai—Simanas Galinis ir Edmundas Leskauskas, korespondentas redaktorių—Matas Zujus.

Presos komisija sudaro Matas Zujus, Vincas Griestraitis, Edmundas Leskauskas ir Pranas Katilius.

Da kartą rengėjai prašo kitas draugijas ir organizacijas tą dieną jokių pramogų nerengti. Birželio 5-tą iš visų kolonijų keliai tegu visus suveda į Sans Souci parką į didžiulį pavasarinį LRKSA 4-tos Penna apskrities išvažiavimą.

Remdami 4-tos apskrities pramogas jūs remiatė ir mūsų visuomeninius ir tautinius reikalus. Kaip tik apskrities išdo susidaro pinigų, apskritis skiria gausias aukas Lietuvos tremtinių šelpimui ir Lietuvos nepriklausomybės atkovojoji akcijai parenti.

IŠTEKĖJO LILIAN A. SKURKYTĖ

Šeštadienį, gegužės 21-ą, Wilkes-Barre Šv. Trejybės bažnyčioje, 9 val. ryte per Mišias, vietinis klebonas kun. J. K. Miliauskas situokė Lillian A. Skurkytę su Viktoru D. Matikoniu (Matt). Palydovų pulką sudarė jaunavedės sesuo Irene Skurkytė, giminaitė Dorothy C. Skur-

kytė, jaunavedžio brolis Justinas Matikonis ir jaunavedės brolis Kazys J. Skurkis. Vedybinė puota buvo Dresden patalpose.

Jaunavedė Lillian Matikonienė yra duklė žinomų Susivienymo veikėjų Antano ir Petronės Skurkių, gyv. 13, Hopkins Lane, Wilkes-Barre. O tėvas—Antanas Skurkis yra ligametis LRKSA 17 kuopos išdininkas. Jaunavedė yra baigus GAR high school ir Pennsilvanijos universitetą yra baigusi biznio kursą. Jaunavedys yra antrojo pasaulinio karo veteranas; jis yra baigęs Scrantų universitetą, o Columbia universitete įgijęs master's laipsnį. Jis tarnauja karb departamente Philadelphiaje.

Po sutuoktinių jaunavedžiai išvyko į New York'a. Jie taipgi aplankys ir kitas vietas.

Jaunavedžiams linkime laimingo gyvenimo!

LRKSA 34 KUOPOS NARIAMS

Mūsų kuopos susirinkimas įvyks birželio 12-tą tuoj po sumos Šv. Marijos parapijos svetainėje, Kingston. Visi nariai ir narės dalyvaus susirinkime. Sugrąžinkite dovanų išleidimo tikiety stūbsus ir pinigus. Čia pat susirinkime įvyks dovanų išleidimas. Ateidami susirinkimant atsiveškite naujų kandidatų įrašymui. Visos ir visi prisidėkite prie kuopos auginimo nariams. Dar kartą—dalyvausite birželio 12-tą susirinkime. Valdyba

REKOLEKCIJOS MŪTERIMS

ELMHURST, Pa.—Birželio 17 dieną, 7:30 valandą vakare, Nukryžiuoto Jėzaus seserų vienuolynė, Elmhurst, prasidės mergaitėms ir sodalietėms rekolekcijos. Baigsis birželio 19 dieną, 5 valandą vakare. Šios rekolekcijos bus vedamos angliškai.

Birželio 19 dieną, 7:30 valandą vakare, prasidės rekolekcijos vedusioms (jaunoms) moterims ir baigsis birželio 22 dieną po šv. Mišių. Šios rekolekcijos bus vedamos angliškai.

Birželio 26 dieną, 7:30 valandą vakare, prasidės rekolekcijos senesnėms moterims ir baigsis birželio 29 dieną, 10 valandą ryte. Šias 3 rekolekcijas ves kun. A. Mažukna, MIC.

Užsirašyti prašome iš anksto šiuo adresu: Sister Superior, St. Mary's Villa, Elmhurst, Pa.

Didysis LRKSA Ketvirtos Penna Apskrities

IŠVAŽIAVIMAS

Sekmadienį

Birželio-June 5-tą, 1949

SANS-SOUCI PARKE

Įvairi palinksminimų programa. Standos su užkandžiais ir refrešmentais

UŽKVIECIAME WYOMING KLONIO IR KITŲ KOLONIJŲ PUBLIKĄ DALYVAUTI.

RENGIMO KOMITETAS

A. A. Mirusiems

A. a. Darata Petrikonienė, gyv. 30½ Billow Lane, Edwardsville, numirė gegužės 16, palaidota gegužės 19-tą iš Šv. Onos bažnyčios parapijos kapinėse, Lehman. Paliko vyrą Petrą tėvų ir brolių.

A. a. Ieva Berneckienė, gyv. 20 Essex Lane, palaidota birželio 21-ą iš Wilkes-Barre Šv. Trejybės bažnyčios parapijos kapinėse. Mišias atlikė ir kapinėse paskutinį patarnavimą suteikė kun. J. Valūnas. Karštą nešė Jonas Jurgaitis, Jonas Stanišauskas, Pranas Kalasevičius, Simanas Pagonis, Vincas Kazlauskas ir Antanas Stočkūnas. Laidotuviemis rūpinosi žinomas direktorius Chas. Leagus. Vėlinė iš Lietuvos į šią šalį atvyko 1899 metais. Paliko 4 sūnus, dukterį, 26 anūkus ir 1 proanūką.

PASINAUDOKIME LRKSA VETERANO GERŲ PATARNAVIMU

LRKSA narys veteranas Bronius Petrauskas įsisteigė dirbtuvėlę 298 Ridge St., kampas E. Liberty — Newtown — Hanover Twp., Ashley.

Jis savo dirbtuvėlėj su vėliausio išdirbimo automatiškom mašinom aštrina visokius piauamuosius įrankius, kaip tai: rankinius piūklus (pielas); iškerta, reikalui esant, naujus dantis seniem piūklam; taipgi aštrina žolei pianti mašinas (lawn mowers); sutaiso ir aštrina medukams ir žolei karpyti žirkles, kurias galima išjungti (išardyti).

Visiems, kurie pas Bronių Petrauską reikalui esant kreipsis, maloniai patarnaus ir jo darbu visi bus patenkinti.

Reikalui esant prašoma kreiptis viršminėtu adresu arba paskauti telefonu 2-2864.

LAIMEJO RINKIMUS

New York. — Gegužės 17-tą 20-jo kongresinio distrikto piliečiai turėjo specialius rinkimus. Jie turėjo išrinkti mirusio Sol Bloom vieton kitą atstovą. Rinkimus laimėjo buvusio U. S. prezidento jauniausias sūnus Franklin Delano Roosevelt, Jr., 24 metų amžiaus. Jis suplikė tris oponentus. Roosevelt kandidatavo Liberalų Partijos ir Four Freedoms partijų tikietu ir surinko 11,146 balsus; Tammany Hall kandidatas teisėjas Benjamin Shallek gavo 24,352 balsu, republikonų kandidatas William H. McIntyre—10,026, ir ALP kandidatas dr. Annette T. Rubinstein—5,348 b.

PRELATO MYKOLO KRUPAVIČIAUS PRAKALBOS

SHENANDOAH, Pa.—Balandžio 27 d. pagerbimui prelato M. Krupavičiaus buvo surengta vakarienė su dainų programa.

Dainų programoje dalyvavo aštunto mokyklos skyriaus ir parapijos didysis chorai. Svetainė ir stalai buvo lietuviškomis spalvomis papuošti. Žmonių buvo pilna svetainė. Prelatas kalbėjo įdomiai, bet perilgai. Kalbėjo pasantros valandos. Žmonės pasigedo klebono, kurio sumanymu vakarienėms toji vakarienė buvo surengta.

Pelno nuo vakarienės liko \$260.56
ALT skyr. išdo buvo..... 29.83
Kun. J. A. Karaliaus auka..... 57.61
SLA 23 kuopos auka..... 10.00
A. Staniškio auka..... 10.00
Jono Staniškio auka..... 10.00
Kun. K. Batučio auka..... 5.00
P. Tamulionio auka..... 2.00

Viso.....\$325.00
Pinigai pasiūti Amerikos Lietuvių Tarybai. Stebėtojas

ŠV. VARDO DR-JOS IŠKILMĖS

Hazleton, Pa.—Šv. Petro ir Povilo parapijos Šv. Vardo dr-ja, Hazletone, gegužės 8-tą pagerbė savo motinas priimdami šv. Komuniją. Po Mišių buvo pusrūčiai. Kalbėjo mūsų klebonas kun. V. J. Nanorta. Paskui sudainavo porą liaudies dainelių Hazleton'o lietuvių lakstingala panelė Mildra Simičkiūtė, pianu skambino Bernadina Lingoski. Kalbėjo John Colombo. Šv. Vardo draugijos viršininkai irgi kalbėjo ir ragino visus prisirašyti prie draugijos, butent, pirm. Viktoras Ravickas, vice pirm. Juozas J. Štalė, rast. Sam Barber, izd. Jonas Lapinskas.

Lietuvių Susitartinimo Šventė arba piknikas įvyks liepos 24 d. vienuolyno sodyboje, Putnam, Conn.

LRKSA 11 KUOPOS NARIAMS

Waterbury, Conn.—LRKSA 11 kuopa gegužės 8-tą laikytamc susirinkime nutarė nelaikyti susirinkimų liepos ir rugpjūčio mėnesiais.

M. Karinauskienė, 11 kuopos pirmininkė maloniai prašo visų 11 kuopos narių užsimokėti duokles, kad išvengus visokių nesmagumų ir bereikalingų ginčų.

Sekantis susirinkimas įvyks birželio 12, 1949, pirmą valandą po pietų įprastoje vietoje. Malonėškite visi dalyvauti ir užsimokėti mokesčius.

D. Gudiškytė, prot. rast.

LRKSA 13 KUOPOS NARIAI DARBAN!

BALTIMORE, Md.—LRKSA 13-tos kuopos reguliaris susirinkimas įvyks birželio 12 dieną įprastoj vietoj. Pradžia 4:30 P. M. Visi nariai ir narės stokime darban. Žinote, kad pas mus naujų narių prirašymo vajus ką tik prasidėjo. Neimkime atostogų iki vėjaus skemlingai neužbaigsime. Tik gerai atlikę darbą turėsime linksmas atostogas. Tad darban!
J. G. Būdelis, raštininkas

J. E. vyskupas P. Būrys kon-certe. Gegužės 12 dieną Nekalto Prasdėjimo vienuolynė įvyko gražus klasinės muzikos koncertas. Koncertą davė muzikos mokiniai, kurie čia mokosi muzikos. Reikia paminėti, kad iš Nekalto Prasdėjimo vienuolyno į placiają Putnam apylinkę sklinda muzikos kultūra. Jau penkti metai kaip čia apsigyveno pagarsėję muzikos ir balso mokytoja p. E. Ecker, buvusi arkivyskupo R. Cushing vargonininkė. Ji, seselių padedama, moko aplinkės jaunimą muzikos. P. E. Ecker yra padėjusi ne vienam gabiam lietuviui iškilti.

CLEVELAND, OHIO

LIETUVIŲ BANKINĖ ĮSTAIGA

PAVASARIO LAIKAS, tai yra TAISYMO ir NAUJŲ NAMŲ STATYMO LAIKAS. Bet nuolatinis taupymas ant depozitų yra TIKRAS STATYMAS LAIMINGO GYVENIMO ATEITYJE.

Kiekvienas Taupymas iki \$5,000.00
Garantuojamas J.A.V. Valdžios

THE SUPERIOR SAVINGS AND LOAN ASS'N

6712 Superior Ave. HE. 2498

For a Pleasant Holiday -

Order Now!

-take STEGMAIER'S along!

Stegmaier's GOLD MEDAL BEER
BREWED TO THE TASTE OF THE NATION
STEGMAIER BREWING COMPANY WILKES-BARRE, PENNSYLVANIA